

Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Cezaları

Disiplin cezaları ve disiplin cezalarını gerektiren disiplin suçları hakkında detaylı bilgiler.

Kınama Cezası

Öğrenciye öğrencilikle ilgili kusurlu davranışlarından dolayı kınandığının yazılı olarak bildirilmesidir. Kınama cezasını gerektiren eylemler şunlardır:

Bilgi Yanıltma

Yükseköğretim kurumu yetkililerince istenilen bilgileri yanıltmak amacıyla eksik veya yanlış bildirmek

Düzen Bozma

Ders, seminer, sınav, uygulama, laboratuvar, atölye çalışması, bilimsel toplantı ve konferans gibi çalışmaların düzenini bozmak

İzinsiz Bildiri

Yükseköğretim kurumu içinde izinsiz olarak bildiri dağıtmak, afiş veya pankart asmak

Duyuru Tahribi

Yükseköğretim kurumunca veya yükseköğretim kurumunun izniyle asılmış güncel duyuruları, program ve benzerlerini koparmak, yırtmak, değiştirmek, karalamak veya kirletmek

Kopya Teşebbüsü

Sınavlarda kopyaya teşebbüs etmek

Sigara Kullanımı

Üniversite kampüsünde üniversite senatosu tarafından belirlenen alanlar dışında, sigara ve diğer tütün ürünleri ile elektronik sigara kullanmak

Bir Haftadan Bir Aya Kadar Uzaklaştırma

Öğrenciye, yükseköğretim kurumundan bir haftadan bir aya kadar uzaklaştırıldığı ve bu süre içerisinde derslere ve sınavlara katılamayacağı yazılı ile bildirilmesidir. Yükseköğretim kurumundan bir haftadan bir aya kadar uzaklaştırma cezasını gerektiren eylemler şunlardır:

Engelleyici Eylemler

- Öğrenme ve öğretme hürriyetini engelleyici veya yükseköğretim kurumlarının işleyiş ve huzurunu bozucu eylemlerde bulunmak
- Disiplin soruşturmalarının usulüne uygun bir şekilde yürütülmesini engellemek
- Yükseköğretim kurumundan aldığı kendine hak sağlayan bir belgeyi başkasına vererek kullanırmak veya başkasına ait bir belgeyi kullanmak

Şeref ve Haysiyet İhlalleri

- Yükseköğretim kurumunda kişilerin şeref ve haysiyetini zedeleyen sözlü veya yazılı eylemlerde bulunmak
- Yükseköğretim kurumu personelinin, kurum içinde ya da dışında, şeref ve haysiyetini zedeleyen sözlü veya yazılı eylemlerde bulunmak
- Yükseköğretim kurumu personeli veya öğrencilerini tehdit etmek

Alkol Kullanımı

Yükseköğretim kurumunda alkollü içki içmek

İzinsiz Toplantı

Yükseköğretim kurumuna ait kapalı veya açık mahallerde yetkililerden izin almadan toplantılar düzenlemek

Bir Yarıyıl İçin Uzaklaştırma

Öğrenciye, yükseköğretim kurumundan bir yarıyıl uzaklaştırıldığı ve bu sürede öğrencilik haklarından yararlanamayacağı yazı ile bildirilmesidir. Yükseköğretim kurumundan bir yarıyıl için uzaklaştırma cezasını gerektiren eylemler şunlardır:

İşgal ve Engelleme

Yükseköğretim kurumlarında işgal ve benzeri fiillerle yükseköğretim kurumunun hizmetlerini engelleyici eylemlerde bulunmak

Fiili Saldırı

Kurum personeli veya öğrencilerine fiili saldırıda bulunmak

Hırsızlık

Yükseköğretim kurumlarında hırsızlık yapmak

Tahrip ve Zarar

Yükseköğretim kurumu bünyesinde mevcut bina, demirbaş eşya ve benzeri malzemeyi tahrip etmek veya bilişim sistemine zarar vermek

Kopya Çekme

Sınavlarda kopya çekmek veya çektirmek

İntihal

Seminer, tez ve yayınlarında intihal yapmak veya bunları anket uygulaması, veri toplama gibi akademik değerlendirme içermeyen katkılar hariç olmak üzere, kişisel emeği ve akademik birikimi dışında kısmen ya da tamamen başkalarına yazdırmak

Önemli: Yükseköğretim kurumundan uzaklaştırma cezası almış olmasına rağmen bu karara uymamak ve 24/6/2004 tarihli ve 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanununun 28/A maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkralarında sayılan fiillerden birini yükseköğretim kurumlarında işlemek de bu cezayı gerektirir.

İki Yarıyıl İçin Uzaklaştırma

Öğrenciye, yükseköğretim kurumundan iki yarıyıl uzaklaştırıldığı ve bu sürede öğrencilik haklarından yararlanamayacağı yazı ile bildirilmesidir. Yükseköğretim kurumundan iki yarıyıl için uzaklaştırma cezasını gerektiren eylemler şunlardır:

01

Cebir ve Şiddet - Görevlilere Karşı

Yükseköğretim kurumu görevlilerine karşı cebir ve şiddet kullanarak görevin yapılmasına engel olmak

02

Cebir ve Şiddet - Öğrencilere Karşı

Öğrencilere karşı cebir ve şiddet kullanarak yükseköğretim hizmetlerinden yararlanmalarını engellemek

03

Uyuşturucu Madde

Yükseköğretim kurumları içerisinde uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanmak, taşımak, bulundurmak

04

Sınav Usulsüzlükleri

Sınavlarda tehditle kopya çekmek, kopya çeken öğrencilerin sınav salonundan çıkarılmasına engel olmak, kendi yerine başkasını sınava sokmak veya başkasının yerine sınava girmek

Cinsel Taciz ve Silah

- Yükseköğretim kurumlarında cinsel tacizde bulunmak
- Yükseköğretim kurumlarında 10/7/1953 tarihli ve 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanuna aykırı olarak ateşli silahlarla mermilerini ve bıçaklarla saldırı ve savunmada kullanılmak üzere özel olarak yapılmış bulunan diğer aletleri, patlayıcı maddeleri taşımak ve bulundurmak

Bilişim Suçları ve Tehdit

- Yükseköğretim kurumunun bilişim sistemine girerek kendisine veya başkasının yararına haksız bir çıkar sağlamak ya da kişilerin mağduriyetine neden olmak
- Soruşturma ile görevlendirilenleri tehdit etmek
- 5199 sayılı Kanunun 28/A maddesinin ikinci fıkrasında sayılan fiili yükseköğretim kurumlarında işlemek

Yükseköğretim Kurumundan Çıkarma

Öğrenciye, bir daha çıkarıldığı yükseköğretim kurumuna alınmamak üzere öğrencilikten çıkarıldığının yazı ile bildirilmesidir. Yükseköğretim kurumundan çıkarma cezasını gerektiren eylemler şunlardır:

Örgütsel Suçlar

Mahkeme kararıyla kesinleşmiş olmak kaydıyla suç işlemek amacıyla örgüt kurmak, böyle bir örgütü yönetmek veya bu amaçla kurulan örgüte üye olmak

Örgüt Faaliyeti

Suç işlemek amacıyla kurulan bir örgüte üye olmamakla birlikte, örgüt adına faaliyette bulunmak veya örgüte yardım etmek

Uyuşturucu Ticareti

Uyuşturucu veya uyarıcı maddeleri satmak, başkalarına vermek ya da ticaretini yapmak

Silah Kullanımı

6136 sayılı Kanuna aykırı olarak ateşli silahlarla, mermilerini ve bıçaklarla saldırı ve savunmada kullanılmak üzere özel olarak yapılmış bulunan diğer aletleri, patlayıcı maddeleri kullanmak

Cinsel Dokunulmazlık İhlali

Kişilerin vücudu üzerinde cinsel davranışlarda bulunmak suretiyle cinsel dokunulmazlıklarını ihlal etmek

Bu ceza, en ağır disiplin cezasıdır ve öğrencinin bir daha aynı yükseköğretim kurumuna alınmamasını sağlar.

Disiplin Suçunun Tekerrürü

Tekerrür Durumunda Ceza Artırımı

Disiplin cezası verilmesine sebep olmuş bir eylemin, cezanın bildiriminden sonra ve disiplin ceza zamanaşımı süresi içerisinde tekerrüründe bir derece ağır ceza uygulanır.

Çıkarma Cezası Sınırlaması

Disiplin suçunun tekerrürü gerekçesiyle yükseköğretim kurumundan çıkarma cezası verilemez.

Disiplin Amirleri

01

Fakülte ve Birim Düzeyinde Yetkili

Bir fakülte, enstitü, konservatuvar, yüksekokul veya meslek yüksekokulu içinde öğrencilerin işlemiş oldukları disiplin suçlarından dolayı soruşturma açmaya ilgili fakülte dekanı, enstitü, konservatuvar, yüksekokul veya meslek yüksekokulu müdürü yetkilidir.

02

Rektörün Yetki Alanı

Bu fıkranın (a) bendi hükmü hariç olmak üzere, yükseköğretim kurumları içinde veya dışında, müşterek alan ya da mekânlarda işlenen disiplin suçları, öğrencilerin toplu olarak işledikleri disiplin suçları ile birden çok fakülte, enstitü, konservatuvar, yüksekokul veya meslek yüksekokulu öğrencilerinin birlikte işledikleri disiplin suçlarında, soruşturma açmaya rektör yetkilidir.

03

Soruşturmacı Görevlendirilmesi

Soruşturma, yetkili disiplin amirinin belirleyeceği soruşturmacı veya soruşturmacılar eliyle yürütülür. Disiplin amiri gerekli gördüğü takdirde başka bir yükseköğretim kurumundan soruşturmacı görevlendirilmesini de talep edebilir.

Soruşturmanın Süresi ve Zamanaşımı

Soruşturma Süreleri

Disiplin soruşturmasına, disipline konu olay öğrenilince derhal başlanılır ve soruşturma en geç otuz gün içinde sonuçlandırılır. Soruşturma bu süre içinde tamamlanamaz ise soruşturmacı gerekçeli olarak ek süre talep edebilir. Disiplin amiri sunulan gerekçeyi ve zamanaşımı sürelerini dikkate alarak her defasında otuz günü geçmemek üzere altmış güne kadar, toplu olarak işlenen suçlarda ise doksan güne kadar ek süre verebilir.

Zamanaşımı Süreleri

Bu maddede sayılan disiplin suçu niteliğindeki eylemleri işleyen öğrenciler hakkında, bu eylemlerin işlendiğinin soruşturma açmaya yetkili amirlerce öğrenildiği tarihten itibaren;

1

Hafif Cezalar

Kınama, yükseköğretim kurumundan bir haftadan bir aya kadar uzaklaştırma cezalarında bir ay içinde,

2

Ağır Cezalar

Yükseköğretim kurumundan bir veya iki yarıyıl için uzaklaştırma ile yükseköğretim kurumundan çıkarma cezalarında üç ay içinde, disiplin soruşturmasına başlanmadığı takdirde, disiplin cezası verme yetkisi zamanaşımına uğrar.

- ❏ Disiplin cezasını gerektiren eylemlerin işlendiği tarihten itibaren, en geç iki yıl içinde disiplin cezası verilmediği takdirde, disiplin cezası verme yetkisi zamanaşımına uğrar. Ancak, bu maddenin birinci fıkrasının (d) bendinin (1) numaralı alt bendi kapsamındaki fiillerde; zamanaşımı süresi adli yargı hükmünün kesinleştiği günden itibaren başlar.

Disiplin cezasının yargı kararıyla iptal edilmesi hâlinde, kararın idareye ulaştığı tarihten itibaren kalan disiplin ceza zamanaşımı süresi içerisinde, zamanaşımı süresinin dolması veya dolmasına üç aydan daha az süre kalması hâlinde en geç üç ay içerisinde kararın gereklerine göre yeniden disiplin cezası tesis edilebilir.

Savunma Hakkı

Bildirim Süreci

Hakkında disiplin soruşturması açılan öğrenciye isnat edilen suçun neden ibaret olduğu, savunmasını yapacağı tarihten en az yedi gün önce yazılı olarak bildirilir; ayrıca öğrenci bilgi sistemi üzerinden veya elektronik posta ya da kısa mesaj ile de bildirilebilir. Bu yazıda; öğrenciden belirtilen gün, saat ve yerde savunmasını yapmak üzere hazır bulunması istenilir.

Savunma Şekilleri

Savunma yapmak üzere gelen kişi, savunmasını sözlü olarak yapabileceği gibi yazılı olarak da sunabilir. Yazılı savunma sunulduktan sonra soruşturmacı öğrenciye ek sorular yöneltebilir.

Davete Uymama Durumu

Öğrenciye gönderilecek davetiyede; çağrıya özürsüz olduğu halde uymadığı veya özrünü zamanında bildirmediği takdirde, savunma hakkından vazgeçmiş sayılacağı ve mevcut delillere dayanılmak suretiyle hakkında gerekli kararın verileceği belirtilir.

Özel Durumlar

Geçerli bir özür bildiren veya mücbir sebep dolayısıyla davete uymadığı anlaşılan öğrenciye uygun bir süre verilir. Tutuklu öğrencilere savunmalarını yazılı olarak gönderebilecekleri bildirilir.

Soruşturma öğrencinin kendini gereği gibi savunmasına imkân verecek şekilde yürütülür.

Disiplin Soruşturmasında Uyulacak Temel Esaslar

1

Gizlilik İlkesi

Soruşturmanın gizliliği esastır.

2

Soruşturma Yetkileri

Soruşturmacı tanık dinleyebilir, keşif yapabilir ve bilirkişiye başvurabilir. Soruşturma işlemleri bir tutanakla tespit olunur. Tutanak; işlemin nerede ve ne zaman yapıldığı, işlemin mahiyeti, kimlerin katıldığı, ifade alınmış ise soruları ve cevapları belirtecek şekilde düzenlenir ve soruşturmacı, katip, ifade sahibi ve varsa keşif sırasında hazır bulunanlarca imzalanır.

3

Yemin ve Kimlik Tespiti

İfade alınırken tanığa ve bilirkişi tayini durumunda bilirkişiye yemin ettirilir; tanığın kimliği, adresi ve benzeri açıklayıcı bilgileri belirtilir.

4

İşbirliği Yükümlülüğü

Yükseköğretim kurumlarının personeli, soruşturmacıların istedikleri her türlü bilgi, dosya ve başka belgeleri hiçbir gecikmeye mahal bırakmaksızın verirler ve istenecek yardımları yerine getirirler.

Soruşturmacı, hakkında soruşturma açılan kişi ve eylemlerle sınırlı olmak üzere soruşturmayı yürütür ve tamamlar.

Soruşturma esnasında soruşturulan eylemin dışında başka disiplin suçlarının işlendiğini veya aynı suç kapsamında başka kişilerin soruşturmaya dahil edilmesi gerektiğini tespit eden soruşturmacı, durumu yetkili mercie bildirir.

Özel Durumlar ve Tedbir Uygulamaları

Öğrencinin Ayrılması

Öğrencinin, disiplin suçunu işledikten sonra yükseköğretim kurumundan her ne sebeple olursa olsun ayrılmış olması, soruşturma açılmasına, devamına ve gerekli kararların alınmasına engel teşkil etmez.

Başka Kurumda İşlenen Suçlar

Öğrenci başka bir yükseköğretim kurumunda eğitim aldığı sırada disiplin cezasını gerektiren bir suç işlediğinde soruşturma yapma ve disiplin cezası verme yetkisi o yükseköğretim kurumuna aittir. Öğrenci hakkında verilen karar, uygulanmak üzere öğrencinin kayıtlı olduğu yükseköğretim kurumuna gecikmeksizin bildirilir.

Geçici Tedbir

❏ **Yükseköğretim kurumundan bir veya iki yarıyıl uzaklaştırma cezası ile çıkarma cezasını gerektiren suçlarda** soruşturma açmaya yetkili amirin teklifi üzerine veya re'sen, rektörün kararıyla otuz günü geçmemek üzere öğrencinin yükseköğretim kurumu binalarına sokulmaması yönünde tedbir uygulanabilir.

Ceza Kovuşturması İlişkisi

Aynı olaydan dolayı, öğrenci hakkında ceza kovuşturmasının başlamış olması, disiplin soruşturmasını geciktirmez. Öğrenci hakkında ceza kovuşturması açılmış olması, mahkûm olması veya olmaması disiplin cezasının verilmesine engel teşkil etmez.

Soruşturma Raporu ve Sonuçlandırma

Soruşturma sonuçlandığında bir rapor düzenlenir. Raporda soruşturma onayı, soruşturmaya başlama tarihi, soruşturulanın kimliği, isnat edilen suç konuları, soruşturmanın safhaları, deliller ve alınan savunma özetlenir.

Rapor İçeriği

İsnat edilen suçun sabit olup olmadığı tartışılır ve sabit bulunması halinde eyleme uyan disiplin cezası teklif edilir.

Belge Ekleme

Soruşturmayla ilgili belgelerin asıl veya suretleri bir dizi pusulasına bağlanarak rapora eklenir.

Tevdi

Soruşturma raporu, dosya ile birlikte soruşturmayı açan mercie tevdi edilir.

Disiplin Cezası Verme Yetkisi

Dekan/Müdür Yetkisi

Kınama ve yüksek öğretim kurumlarından bir haftadan bir aya kadar uzaklaştırma cezaları ilgili fakülte dekanı, enstitü, konservatuvar, yüksekokul veya meslek yüksekokulu müdürünce verilir.

Rektör Yetkisi

Müşterek mekânlarda işlenen disiplin suçlarından dolayı kınama ve yüksek öğretim kurumlarından bir aya kadar uzaklaştırma cezası verme yetkisi rektöre aittir.

Disiplin Kurulu Yetkisi

Yükseköğretim kurumundan bir veya iki yarıyıl için uzaklaştırma cezası ile yüksek öğretim kurumundan çıkarma cezaları, yetkili disiplin kurulunca verilir.

Fakülte, enstitü, konservatuvar, yüksekokul veya meslek yüksekokulunca yürütülen soruşturmalarda bu birimlerin yönetim kurulları, rektörlük tarafından yürütülen soruşturmalarda ise üniversite yönetim kurulu, disiplin kurulu görevini yerine getirir.

Disiplin Kurullarının Çalışma Usulü ve Karar Alma Süreci

Toplantı ve Çalışma Esasları

- Disiplin kurulu, başkanın çağrısı üzerine belirlenecek yer, gün ve saatte toplanır.
- Toplantı gündeminin hazırlanması, ilgililere duyurulması, kurul çalışmalarının düzenli yürütülmesi, başkan tarafından sağlanır.
- Disiplin kurulu olarak yönetim kurulunun toplantı nisabı, kurul üye tam sayısının salt çoğunluğudur.

Raportörlük Görevi

Disiplin kurullarında raportörlük görevi, başkanın görevlendireceği üye tarafından yürütülür. **Raportör üye, havale edilecek dosyanın incelenmesini en geç beş gün içinde tamamlar.**

Kurulda öncelikle raportörün açıklamaları dinlenir. Kurul gerek görürse soruşturmacıları da dinleyebilir. Görüşmelerin bitiminde oylama yapılır ve karar başkan tarafından açıklanır.

Oylama, Karar ve Karar Süreleri

Disiplin cezası vermeye yetkili makamlar, soruşturmada eksiklik olduğunun tespiti halinde eksikliklerin giderilmesi amacıyla dosyayı iade edebilir, soruşturmacı tarafından önerilen disiplin cezasını aynen verebilir, hafifletebilir veya reddedebilir.

01

Disiplin kurullarında kararlar toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile alınır. Oyların eşitliği halinde, başkanın kullandığı oy yönünde çoğunluk sağlanmış sayılır.

02

Soruşturmacı, disiplin kurulu üyesi ise soruşturmasını yürüttüğü dosyanın toplantılarına katılamaz ve oy kullanamaz.

03

Disiplin cezası vermeye yetkili amirler kınama, yükseköğretim kurumundan bir haftadan bir aya kadar uzaklaştırma cezalarına soruşturmanın tamamlandığı günden itibaren en geç on gün içinde karar vermek zorundadır.

04

Diğer disiplin cezalarının verilmesini gerektiren hallerde, dosya derhal disiplin kuruluna havale edilir. Disiplin kurulu, dosyayı aldığı tarihten itibaren en geç on gün içinde karar verir.

Bir Derece Alt Ceza: Disiplin cezalarını vermeye yetkili amirler ile disiplin kurulları, disiplin suçunu oluşturan eylemlerin ağırlığını, soruşturulan öğrencinin daha önce bir disiplin cezası alıp almadığını, işlediği fiil dolayısıyla pişmanlık duyup duymadığını, yükseköğretim kurumundaki geçmiş davranış, çalışma ve başarılarını dikkate alarak bir derece alt ceza verebilir. Bir derece alt cezayı, asıl cezayı vermeye yetkili makam verir.

Sonuçların Bildirilmesi, Başvuru Yolları ve Önemli Hususlar

Disiplin Soruşturmasının Sonucunun Bildirilmesi ve Başvuru Yolları

Öğrencilere verilen disiplin cezalarına karşı, itiraz hakkı kullanılmadan da idari yargı yoluna başvurulabilir.

Önemli Hususlar

Tebliğat Usulü

Özel olarak düzenlenen haller hariç öğrenciye yapılacak tebligatta, 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümleri uygulanır.

Ancak yükseköğretim kurumuna kaydolurken bildirdiği adresi değiştirdiği halde, bunu mensubu bulunduğu yükseköğretim kurumuna bildirmeyen veya yanlış ya da eksik bildiren öğrenciye, yükseköğretim kurumunda kayıtlı adresine gönderilmiş tebligat, usulüne uygun tebligat sayılır.

Dosya Teslimi

Disiplin soruşturmasına ait dosyalar dizi pusulasıyla birlikte teslim edilir ve alınır. Dizi pusulasının altında teslim eden ve alanın imzaları bulunur.